

ישיבה בסוכה

נספח ב

מקורות ללימוד

למה חוגגים את חג הסוכות?

חג הסוכות תעשה לך שבועת ימים באספף מגרנד ומיקבד:
ושמחת בחגך אתה ובנד ובתד ועבדד ואמתד והלוי והגר
והיתום והאלמנה אשר בשעריך: שבועת ימים תחג לה' אלהיך
במקום אשר יבחר ה' כי יברכך ה' אלהיך בכל תבואתך ובכל
מעשה ידיך והיית אף שמח:

(דברים ט"ז, יג-טו)

מהי סיבת החג לפי הפסוקים? מה הסתיים ומה מתחיל? ?

"ושמחת בחגך... והיית אך שמח..." - מדוע חוזרים פעמיים
על ההנחיה לשמוח? איך אפשר לשמוח לפי הוראה? ?

בסכת תשבּו שבַעַת יָמִים כָּל הָאָזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בְּסֻכּוֹת:
לְמַעַן יָדְעוּ דַרְתֵיכֶם כִּי בְּסֻכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצֵאִי
אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

(ויקרא כ"ג, מ"ב-מ"ג)

א אלה מסעי בני ישראל, אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם
ביד משה, ואהרן: ... ה ויסעו בני ישראל, מרעמסס ויחנו,
בסכת:

(במדבר ל"ג, א, ה)

הפסוקים מתארים את התחנה הראשונה (וכנראה גם
את אופי המגורים) של בני ישראל בצאתם ממצרים - מה
הסתיים ומה מתחיל? ?

"למען ידעו דרתיכם" - האם סוכות מזכיר את הסוף או את
ההתחלה? ?

כתבו בתיבה המצורפת מה מסתיים ומה מתחיל? (התייחסו לכלל המקורות שבדף, מוזמנות/ים לתת יותר מתשובה אחת)

<p>התחלה:</p>	<p>סוף:</p>
---------------	-------------

חג האסיף

חג האסיף - חגיגה משותפת | טוביה געש

טבעי שבארצנו יכולים כל אנשי השדה, דתיים וחילונים כאחד, לחוג את חגי ישראל ברוח המקרא בלי להזדקק לטקס דתי, אם כי אין לזלזל בחשיבותו. בימינו עשירה הארץ יותר ביבולי שדה. הכותנה מצפה לאסיף. אבל לא נפסקו גידולי החורף, פרי ההדר בשרון ובגליל, בננות בעמק הירדן, גם הירקות למיניהם "כבשו" את החורף. כך מסיים חג האסיף עונה ומתחיל עונה.

(קיבוץ כפר גלעדי, 1977)

שאלות לדיון

- אילו גידולים נקטפים בסוכות ואילו גידולים ייקטפו רק במהלך או בסוף החורף? ?
- למה לדעתכן/ם מציין הכותב שגם דתיים וגם חילונים חוגגים? מדוע הוא מציין זאת דווקא בהקשר של חג האסיף? ?
- לפי המקור מדוע טבעי שחקלאיות וחקלאים יחגגו את חג האסיף? ?
- האם החג מציין סוף או התחלה לפי דברי הכותב? ?

חג האסיף

בעת האסיף יורדת עצבות | שמואל אבידור הכהן

כל עוד חי אדם במתח של עשייה, בלהט של פעולה, *מסתער על משימות ומתאמץ להגיע להישגים, הרי הוא נישא על כנפי שאיפותיו ומאוויו [מרגיש שהוא ממריא בכוח הרצון הפנימי שלו]... *צועד הוא לעבר יעדי-מטרותיו.

*אך ברגע שהגיע אדם אל היעד, וכבר *השיג את שלו, מתחיל לפוג [להתפוגג, להיעלם] המתח. שוקעת חדות היצירה, באה העייפות ונעלם המרץ הרב. ואמורים הדברים במיוחד כאשר... אסף האדם הרבה יותר מן הנדרש לו ולמשפחתו.

*לפתע מוצא הוא את עצמו שקוע עמוק בתוך משבר... דווקא בעת האסיף יורדת עליו העצבות.

(לקראת שבת, 1977)

שאלות לדיון

- ❓ הכותב מתאר תהליך שמתחיל בלהט של פעולה ומסתיים במשבר. סמנו את הביטוי שמבטא את שיא ההתלהבות, ואת הביטוי שמבטא את תחילת העייפות והמשבר.
- ❓ בהתאם להליך המתואר, ציירו קו (בדומה לתרגיל הפתיחה על הלוח) המתאר את מצבו של האדם (התלהבות, עייפות ומשבר). כל שלב בתהליך מסומן בצבע.
- ❓ מה גורם להרגשה של עצב ומשבר?
- ❓ מדוע נקבע זמן האסיף כחג (זמן שמח) אם בסוף תהליך האיסוף והצבירה האדם עצוב ושקוע במחשבות?
- ❓ מה מסתיים ומה מתחיל, לפי התהליך המתואר בדברי שמואל אבידור הכהן?

כתבו את התשובה של השאלה האחרונה בתיבות הבאות:

התחלה:	סוף:
--------	------

ארבעת המינים

נספח ד

לימוד בחברותא

חלק א

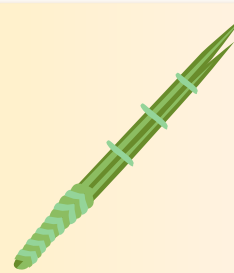
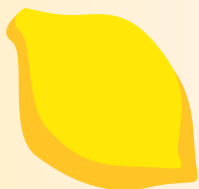
מתחו קו בין השם, האיור, והשם המקראי של כל אחד מארבעת המינים:

ערבה

הדס

אתרוג

לולב

עֵנַף עֵץ-עֵבֶת

פְּרֵי עֵץ הָדָר

כַּפֹּת תְּמָרִים

עֵרְבֵי-נַחַל

1

ארבעת המינים והכניסה לארץ ישראל | בהשראת נגה הראובני, נאות קדומים

שאלות לדיון

? לפי נגה הראובני, אילו מינים מסמלים את סוף המסע במדבר והכניסה לארץ, ואילו מינים מסמלים את תחילת ההשתקעות והישיבה בארץ?

? בימי קום המדינה היו שנהגו להוסיף את פרי הצבר לארבעת המינים, כדי לסמל את מי שנולד וגדל בארץ (ילידי הארץ היו מכונים "צברים"). מה דעתכן/ם על רעיון הוספת מין חמישי?

? איזה פרי או צמח הייתם בוחרים כדי לסמל ילד/ה ישראלית/ת היום?

? איזה מין חמישי הייתם מציעות/ים למשפחה של עולים חדשים להוסיף?

הלולב - כפות תמרים:

מעורר זיכרונות מן המדבר והנדודים

ערבי הנחל - שיח הערבה:

שיח שצמח על גדות נהר הירדן, שער הכניסה אל הארץ הטובה

ההדס - עץ עבות:

רמז ליערות, שכיסו בעבר את הרי הארץ ואת הבקעות

והאתרוג - עץ פרי מעשה בני האדם שהגיעו התיישבו ועיבדו את אדמתם

וכך ביד אחת מחזיקים סיפור שיש בו סוף מסע של ארבעים שנה וגם את ההתחלה של בית קבע, ארץ ומדינה.

באדיבות אתר צמחיית ישראל וסביבתה

באדיבות אתר פורטל הדף היומי

באדיבות אביאל ענבי

באדיבות אבנר גרוס

2 ארבעת המינים אחרי גלות בבל

במסגרת חגיגות החזרה לארץ, חגגו שבי ציון גם את חג הסוכות. אחת ההוראות לחגיגות הייתה לאסוף צמחים שונים.

צֹאוּ הָקָר וְהָבִיאוּ עָלַי זֵית וְעָלַי עֵץ שָׁמֶן וְעָלַי הַדָּס וְעָלַי תְּמָרִים וְעָלַי עֵץ עֵבֶת לַעֲשׂוֹת סֹכֶת

(נחמיה ח', טו)

בספר נחמיה מתואר חג הסוכות שחגגו בני ישראל לאחר שחזרו לארץ מהגלות (אחרי חורבן בית המקדש הראשון).

אילו מינים אספו כדי לציין את החג?

במה שונים המינים הללו מארבעת המינים שאנחנו מכירים היום?

שאלות

וַיַּעֲשׂוּ כָל הַקְּהָל הַשְּׁבִיִּים מִן הַשְּׁבִי סֹכֹת וַיֵּשְׁבוּ בְּסֹכֹת כִּי לֹא עָשׂוּ מִיְמֵי יֵשׁוּעַ [יהושע] בְּנֵי-נֹון כֹּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַהוּא וְהָיָה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְאֹד:

(נחמיה ח', יז)

שבים מן השבי = מי ששבו מן הגלות

איזה תהליך הסתיים בסוכות בימי נחמיה? מה התחיל? כתבו את התשובה בתיבה.

על מה הייתה השמחה הגדולה?

שאלות

התחלה:	סוף:
--------	------

7 אושפיזין ב-7 יבשות | נחמן שי, שר התפוצות לשעבר

שבעת האושפיזין של סוכות מסמלים בעיניי... את שבע היבשות בעולם. בכל יבשת עשרות, אם לא מאות, קהילות יהודיות... השנה, אני מקווה כי נוכל, כל אחד ואחת מאיתנו, לפתוח בפניהם מעט את הפתח אל תוך הסוכה שלנו, שהיא רחבה דיה כדי להכיל את כולם. להתעניין ולשאול לשלומם של הקרובים והרחוקים, דתיים וחילונים, רפורמים, אורתודוקסים וקונסרבטיבים, המגוון היהודי כולו...

עונת החגים בעיצומה, אך תחלוף בקרוב, ולאחר תום חג הסוכות נחזור לעשייה היום-יומית באופטימיות ובעבודה קשה, נחזק את הקשר ההדדי בינינו, נשפיע על המודעות לביטחון הקהילות היהודיות ולהמשך קיומן. מתוך האחריות החדשה הזו ניאבק באדישות, נחפש את המכנה המשותף, נגיע אל הלא-מחוברים [=הכוונה ליהודים וקהילות שלא מקיימים קשר עם ישראל].

(פורסם באתר 'וואלה', ספטמבר 2021)

שאלות לדיון

- מה צריך לתקן? מי מתאימה לסייע במציאת הפתרון?
- את מי תזמינו לסוכה כאושפיזין כדי לתקן יחד איתה/איתו את העולם? (חשבו על בני משפחה, על דמויות ספרותיות, על דמויות היסטוריות, על דמות מצוירת או על חברה/מהכיתה)
- לפי נחמן שי, איזה תהליך מסתיים בסוכות ומה מתחיל אחריו? (היעזרו במשפטים המודגשים)

לאחר הדיון בעל-פה, כתבו את התשובות בתיבות המתאימות:

אושפיזין קבוצתי:

התחלה:	סוף:
--------	------